

APOSTOLSKA KONSTITUCIJA *

Obnovljeni način postupanja u vođenju postupaka
proglašivanja svetaca i novo uređenje Svetog zbora
za proglašivanje svetaca

IVAN PAVAO BISKUP
SLUGA SLUGU BOŽJIH
NA VJEĆNU USPOMENU

BOŽANSKI UČITELJ SAVRŠENSTVA i uzor, Isus Krist, koji se zajedno s Ocem i Duhom Svetim slavi kao »jedini svet«, ljubio je Crkvu kao zaručnicu i predao samog sebe za nju da je posveti i sebi slavnu privede. Stoga, pošto je zapovjedio svim svojim učenicima da nasljeđuju Očevo savršenstvo, na sve šalje Duha Svetoga, koji ih iznutra pokreće, da sa svim srcem ljube Boga i da se među sobom ljube kao što je on njih ljubio. Kristovi sljedbenici – kao što nas uči II. vatikanski sabor – pozvani ne po svojim djelima, nego po naumu i milosti njegovoj, i opravdani u Gospodinu Isusu, postali su u krštenju vjere doista sinovi Božji i dionici božanske naravi i zato stvarno sveti.¹

Između njih Bog izabire u svako doba mnoge da, slijedeći izbližega Kristov primjer, pružaju divno svjedočanstvo za nebesko kraljevstvo prolijevanjem krvi ili junačkim vršenjem kreposti.

---

* AAS 75 (1983), str. 349-355.

1. Dogmatska konstitucija *Lumen gentium*, br.40.

Crkva pak, koja je sve tamo od prvotnih vremena kršćanstva uvijek vjerovala da su apostoli i mučenici s nama u Kristu uže povezani, zajedno ih je s Blaženom Djevicom Marijom i svetim andelima posebno štovala i pobožno se molila za pomoć njihova zagovora. Njima su ubrzo pribrojeni i drugi koji su izbližega naslijedovali Kristovo djevičanstvo i siromaštvo i napokon ostali koje su divno vršenje kršćanskih krepести i božanski milosni darovi preporučivali pobožnom štovanju i naslijedovanju vjernika.

Dok promatramo život onih koji su vjerno slijedili Krista, na nov smo način potaknuti tražiti budući Grad i najsigurnije smo poučeni kojim putem možemo, u mijenama ovoga svijeta, svatko prema svojem staležu i prilikama, doći do savršene povezanosti s Kristom, to jest do svetosti. To naime što imamo toliko mnoštvo svjedoka, preko kojih nam Bog postaje prisutan i preko kojih nam govori, velikom nas snagom potiče da postignemo njegovo kraljevstvo na nebesima.²

Apostolska Stolica prihvaćajući s najvećim poštovanjem i poučljivošću te znakove i glas svojega Gospodina, od pradavnih vremena – svjesna ozbiljne službe koja joj je povjerena da naučava i posvećuje Božji narod i da njime upravlja – predlaže vjernicima da naslijeduju, štuju i zazivaju one muževe i žene koji su se odlikovali sjajem ljubavi i drugih evanđeoskih krepости, te ih, poslije potrebnih ispitivanja, u svečanom činu kanonizacije proglašuje svećima i sveticama.

---

2. Usp. onđe, br. 50.

Vodenje postupaka kanonizacije, koje je Naš prethodnik Siksto V. povjerio Zboru svetih obreda što ga je on osnovao³, tijekom se vremena sve više usavršavalо novim odredbama, osobito zaslugom Urbana VIII.⁴; te je odredbe Prosper Lambertini (poslije Benedikt XIV.), sabravši i iskustva prošlosti, predao kasnijim naraštajima u djelu *De Servorum Dei beatificatione et de Beatorum canonizatione*, kojim se gotovo dva stoljeća služio kao pravilom Sveti zbor obreda. Te su odredbe napokon bile u biti unesene u *Zakonik kanonskoga prava* koji je objavljen godine 1917.

Budući da se zbog velikog napretka povijesnih znanosti u naše doba ukazala potreba da se mjerodavnom Zboru stave na raspolaganje prikladnija sredstva rada, kako bi bolje odgovorio zahtjevima kritičke metode, Naš je prethodnik sretne uspomene Pio XI. Apostolskim pismom *Già da qualche tempo*, koje je izdao na vlastitu pobudu 6. veljače godine 1930., ustanovio »Povijesni odsjek« u Svetom zboru obreda te mu povjerio proučavanje »povijesnih« slučajeva.⁵ A dne 4. siječnja godine 1939. taj je Prvosvećenik dao objaviti *Normae servandae in construendis processibus ordinariis super causis historicis*,⁶ kojima je ustvari učinio nepotrebnim

3. Apostolska konstitucija *Immensa Aeterni Dei*, od 22. siječnja 1588. Usp. *Bullarium Romanum*, ed. Taurinensis, t. VIII, str. 985-999.

4. Apostolsko pismo *Caelestis Hierusalem cives*, od 5. srpnja 1634; *Urbani VIII P. O. M. Decreta servanda in canonizatione et beatificatione Sanctorum*, od 12. ožujka 1642.

5. *AAS* 22 (1930), str. 87-88.

6. *AAS* 31 (1939), str. 174-175.

»apostolski« postupak, tako da se otad u »povijesnim« slučajevima vodio samo biskupijski postupak.

Apostolskim pismom *Sanctitas clarior*, koje je na vlastitu pobudu objavio 19. ožujka 1969.,⁷ Pavao VI. odlučio je da i u novijim slučajevima bude samo jedan postupak za ispitivanje ili prikupljanje dokaza, koji vodi biskup, ali s prethodnim dopuštenjem Svetе Stolice.⁸ Isti je Prvosvećenik Apostolskom konstitucijom *Sacra Rituum Congregatio*,⁹ od 8. svibnja 1969., mjesto Svetog zbara obreda ustanovio dva nova ureda, od kojih je jednom povjerio brigu za bogoslovje, a drugom vođenje postupaka proglašivanja svetaca; tom prigodom po-nešto je izmijenio red u tim postupcima.

Napokon, poslije najnovijih iskustava, učinilo Nam se veoma prikladnim još više preispitati put i način vođenja postupaka te sam Zbor za proglašivanje svetaca urediti tako da izđemo u susret i zahtjevima znanstvenika i željama Naše braće u episkopatu, koji su više puta usrdno tražili pojednostavljenje samog postupka, ali da se ipak provede temeljito ispitivanje u tako važnu poslu. U svjetlu naučavanja II. vatikanskog sabora o zbornosti smatramo također veoma prikladnim da i biskupi uže surađuju s Apostolskom Stolicom u postupcima proglašivanja svetaca.

---

7. AAS 61 (1969), str. 149-153.

8. *Ondje*, brr. 3-4.

9. AAS 61 (1969), str. 297-305.

Stoga, ukinuvši sve zakone bilo koje vrste koji se odnose na taj predmet, određujemo da se ubuduće obdržavaju sljedeće odredbe.

I.

ISPITIVANJA KOJA TREBA DA OBAVE BISKUPI

1) Dijecezanskim biskupima ili hijerarsima i ostalima koji su s njima u pravu izjednačeni, u granicama njihove jurisdikcije, bilo po službenoj dužnosti bilo na molbu pojedinih vjernika ili zakonitih skupina i njihovih zastupnika, pripada pravo da ispitaju život, krepoti ili mučeništvo te glas o svetosti ili mučeništvu, vjerojatna čudesa i, u određenim slučajevima, drevno štovanje sluge Božjega za kojega se traži kanonizacija.

2) U tim ispitivanjima neka biskup postupa prema posebnim odredbama koje treba da izda Sveti zbor za proglašivanje svetaca, i to ovim redom:

1. Neka se od postulatora postupka proglašenja, kojega je zakonito imenovao pokrećač, zatraži iscrpan izvještaj o životu sluge Božjega i neka se istodobno od njega doznaju razlozi za koje se čini da preporučuju pokretanje postupka kanonizacije.

2. Ako je sluga Božji objavio svoje spise, neka se biskup pobrine da ih ispitaju stručni bogoslovni ocjenitelji.

3. Ako se u njima ne nađe ništa protiv vjere i čudoređa, neka tada biskup naredi da osobe za to prikladne ispitaju druge neobjavljene spise (pisma, dnevničke i tako dalje), a i sve isprave koje se na bilo koji način odnose na postupak proglašenja, i da sastave, pošto vjerno obave svoju zadaću, izvještaj o ispitivanjima.

4. Ako iz svega što se dotad obavilo biskup razborito prosudi da se postupak može nastaviti, neka se pobrine da se propisno ispitaju svjedoci koje postulator predloži i drugi koji treba da se pozovu po službenoj dužnosti.

Ako pak treba da se hitno ispitaju svjedoci, da ne bi propali dokazi, oni treba da budu ispitani, iako još nije završeno ispitivanje spisa.

5. Ispitivanje o vjerojatnim čudesima neka se obavi odvojeno od ispitivanja o krepostima ili o mučeništvu.

6. Pošto se završe ispitivanja, neka se prijepis svih spisa pošalje u dva primjerka Svetom zboru, zajedno s jednim primjerkom svake knjige sluge Božjega, koje su ispitivali bogoslovni ocjenitelji, i s njihovim mišljenjima.

Osim toga, neka biskup doda izjavu o poštovanju odluka Urbana VIII. o tome da nije iskazivano javno štovanje.

II.

SVETI ZBOR ZA PROGLAŠIVANJE SVETACA

3) Zadaća je Svetog zbora za proglašivanje svetaca, s kardinalom pročelnikom na čelu, kojemu pomaže tajnik, da radi na onome što se tiče kanonizacije slugu Božjih, i to pomažući biskupima koji vode postupke bilo savjetom i uputama bilo temeljitim proučavanjem slučajeva bilo napokon donošenjem mišljenja.

Istom Zboru pripada da odlučuje o svemu onome što se tiče vjerodostojnosti i čuvanja svetih moći.

4) Dužnost je tajnika:

1. podržavati veze s vanjskim osobama, osobito s biskupima koji vode postupke;
2. sudjelovati u raspravama o bitnom predmetu postupka te iznijeti mišljenje na sjednici otaca kardinala i biskupa;
3. sastaviti izvještaj za Svetog oca o mišljenjima kardinala i biskupa.

5) Tajniku u obavljanju njegove zadaće pomaže podtajnik, kojemu pripada osobito zadaća da utvrdi jesu li ispunjeni zakonski propisi o vođenju postupaka, a pomaže mu i prikladan broj nižih službenika.

6) Za proučavanje slučajeva u Svetom zboru postoji zbor izvjestitelja kojemu je na čelu generalni izvjestitelj.

7) Zadaća je izvjestitelja:

1. da zajedno s vanjskim suradnicima proučavaju slučajeve koji su im povjereni i pripremaju podneske o krepostima ili mučeništvu;
2. da napismeno izrađuju povijesna razjašnjenja, ako ih zatraže savjetnici;
3. da sudjeluju kao stručnjaci na sastanku teologa, ali bez prava glasa.

8) Među izvjestiteljima jedan će biti posebno zadužen za izradbu podneska o čudesima; on će prisustvovati i raspravi liječnika i sastanku teologa.

9) Generalnom izvjestitelju, koji predsjeda sjednici savjetnika povjesničara, pomaže nekoliko uredskih pomoćnika.

10) U Svetom zboru postoji promicatelj vjere ili prelat teolog, kojemu je zadaća:

1. da predsjeda sastanku teologa, na kojemu glasuje;
2. da pripremi izvještaj o samom sastanku;
3. da prisustvuje sjednici otaca kardinala i biskupa kao stručnjak, ali bez prava glasa.

Za jedan ili drugi postupak može kardinal pročelnik, ako je potrebno, imenovati promicatelja vjere za taj slučaj.

11) Za obavljanje postupaka proglašenja svetaca na pomoć su savjetnici iz različitih krajeva, jedni stručnjaci u povijesti, a drugi u bogoslovju, osobito duhovnome.

12) Za ispitivanje ozdravljenja koja se predlažu kao čudesna postoji u Svetom zboru skupina liječnika stručnjaka.

III.

POSTUPAK U SVETOM ZBORU

13) Kad biskup pošalje u Rim sve spise i isprave koje se odnose na slučaj, neka se u Svetom zboru za proglašivanje svetaca postupa na ovaj način:

1. Najprije podtajnik provjerava jesu li u ispitivanjima, koja je obavio biskup, obdržavani svi zakonski propisi, a o ishodu ispita izvješćuje na redovitom sastanku.

2. Ako se na sastanku ocijeni da je potupak obavljen prema zakonskim odredbama, neka se odredi kojemu se od izvjestitelja ima povjeriti slučaj; izvjestitelj pak neka zajedno s vanjskim suradnikom izradi podnesak o krepostima ili mučeništvu, prema pravilima kritike koja treba da se obdržavaju u hagiografiji.

3. U starim slučajevima i u onim novijima kojih posebna narav prema prosudbi generalnog izvjestitelja to zahtijeva treba da se izdani podnesak podvrgne ispitu savjetnika za to posebno stručnih, da izjave što misle o njegovoj znanstvenoj vrijednosti i dovoljnosti za svrhu o kojoj se radi.

U pojedinim slučajevima Sveti zbor može podnesak predati na ispitivanje i drugim učenim ljudima, koji nisu u broju savjetnika.

4. Podnesak (zajedno s napismeno obrazloženim mišljenjima savjetnika povjesničara i s novim razjašnjenjima izvjestitelja, ako su koja potrebna) neka se predava savjetnicima teologozima da glasuju o bitnom predmetu postupka; njihova je zadaća da, zajedno s promicateljem vjere, tako prouče slučaj da se prijeporna bogoslovna pitanja, ako ih ima, temeljito ispitaju prije nego dođe do rasprave na posebnom sastanku.

5. Konačna mišljenja teologa savjetnika, zajedno sa zaključcima promicatelja vjere, predaju se kardinalima i biskupima na prosudbu.

14) Vjerojatna čudesna Zbor proučava na sljedeći način:

1. Vjerojatna čudesna, o kojima za to određeni izvjestitelj pripremi podnesak, prosuđuju se na sastanku stručnjaka (ako se radi o ozdravljenjima, na sastanku liječnika), a njihova se mišljenja i zaključci iznose u iscrpnu izvještaju.

2. Zatim treba da se raspravlja o čudesima na posebnom sastanku teologa, te napokon na sjednici otaca kardinala i biskupa.

15) Mišljenja otaca kardinala i biskupa prenose se Svetom ocu, koji jedini ima pravo odrediti javno crkveno štovanje slugu Božjih.

16) U svakom postupku kanonizacije, koji je već u tijeku u Svetom zboru, sam će Sveti zbor posebnom odlukom odrediti kako treba dalje postupati, obdržavajući ipak duh ovoga novog zakona.

17) Ovo što smo propisali ovom Našom konstitucijom počinje se primjenjivati od ovoga dana.

Želimo da ove Naše odluke i propisi sada i ubuduće budu i ostanu čvrsti i djelotvorni, unatoč, koliko je potrebno, apostolskim konstitucijama i uredbama koje su Naši prethodnici izdali, i ostalim propisima, pa i onima koji su vrijedni posebna spomena i ukinuća.

Dano u Rimu, kod Svetoga Petra, dne 25. mjeseca siječnja godine 1983., pete godine Našega papinstva.

IVAN PAVAO P.P. II.